

Bakgrund:

Till Storumans Kommunfullmäktige har nyligen inkommit ett medborgarförslag, med ert dnr KS/2013:222, som vill att kommunen beslutar om att arbeta för en vargfri kommun.

Naturskyddsföreningen har inbjudits att yttra sig om aktuellt förslag. Föreningen lämnar sitt yttrande enligt följande.

Sammanfattning:

Naturvårdsfrågor och med dessa frågor om de stora rovdjuren i landet är självklart av nationellt intresse och en länsövergripande fråga. Förutom de nationella reglerna så ingår även det europeiska regelverket och därmed följer den juridik, som även gäller för våra stora rovdjur.

Vargen är fridlyst och en hotad art. Vargen har ett strikt skydd, och är en prioriterad art enligt artikel 12.1 i art- och habitatdirektivet. Därmed har landet förbundit sig att skydda densamma och upprätthålla en gynsam bevarandestatus. Den har ett inavelsproblem och populationen är i fara.

Landets rovdjur, och de stora rovdjuren, på land, björn, varg, lo, järv, kungsörn, är en naturlig del i ett komplicerat ekologiskt system. Alla rovdjuren har en funktion för att den biologiska balansen ska vara så bra som möjligt. Vargen har fått ett oförtjänt dåligt rykte som tyvärr upprepas, med missvisande siffror, och utan sammanhang ur biologisk/ekologisk synvinkel eller från olycks/risk-statistisk synpunkt.

En nyligen utförd attitydundersökning visar att en majoritet på nationell nivå gillar att de fyra stora rovdjuren finns, likaså inom rovdjurslänen.

För länet finns idag en förvaltningsplan för de fem stora rovdjuren. I den framgår att det idag inte tillåts att någon fast vargetablering sker inom länet. Passage av varg genom länet från öster ska tillåtas för att möjliggöra genflöde till den skandinaviska stammen.

En frisk natur i balans är idag en stor källa till lokala inkomster vid naturturism/ekoturism.

*Naturskyddsföreningen föreslår därför att Kommunfullmäktige **avslår** det inlämnade förslaget.*

Motiv:

Rovdjuren har en viktig roll i naturen för ett fungerande ekosystem, för att naturen ska vara i balans. För en hållbar utveckling är en biologisk mångfald en av grundförutsättningarna för de agrara näringarna, jord-, vatten- och skogsbruk.

Rovdjurens viktiga roll kan sammanfattas enligt följande:

- Kontrollerar stammarna av växtätare (en fördel för skogsbruk)
- Påverkar bytesdjurens beteende
- Kontrollerar populationen av mindre rovdjur (vilket ger fler skogshöns)
- Gynnar biologisk mångfald
- Påverkar växtsamhällets struktur (alltså till fördel för skogsbruk)
- Vissa rovdjur har en viktig funktion som asätare
- De stora rovdjuren är inte utbytbara
- Människans jakt kan inte ersätta rovdjurens predation (jakt på andra djur)

Studier i Kanada visar att rovdjurstäta markområden har ett rikare skogsbestånd, tätare buskskikt, och mera fågel. Andelen klövvilt har här minskat. Detta är även en fördel för att balansera klimatförändringarna som nu sker bl.a. med större och häftigare nederbörds mängder. Ett tätare buskskikt lindrar effekten av den ökade erosionsrisken med anledning av de större nederbörds mängderna. Om stora förändringar sker bland de stora rovdjuren kan det indikera miljöhot även för oss människor, ex. något nytt miljögift. Vargen är en starkt hotad art och är klassificerad som en prioriterad art enligt artikel 12.1 i Art- o Habitatdirektivet. Artdatabanken visar att vargen är starkt hotad och med risk för sjukdomar p.g.a inavel, därför måste landet upprätthålla en gynnsam bevarandestatus.

Skydds jakt kan fortfarande ske vid speciella omständigheter.

Väl att uppmärksamma så har jordbruksnäringen, fårnäring och fåbodbruk, ökat kraftigt i landet sedan år 1980, enligt Jordbruksstatistisk årsbok, 2001-2006. Fårnäringen har ökat sedan 1980 med 52%. Antalet fåbodar har mer än fördubblats, från 46 st till 103 st, år 1994 till år 2007, Länsstyrelsen Dalarna.

Turismen/besöksnäringen visar det sig i andra delar av landet och framför allt i våra Nordiska grannländer och ute i centraleuropa är en stark växande näring. Ekoturismen kan direkt bidra till ekonomisk utveckling med lokala inkomster och möjligheter för landsbygden, även här i länet!

Ekoturismen är inte bara en grön trend. Den är i starkt ökande i de övriga nordiska länderna samt i många andra länder. Sedan 1990 har ekoturismen vuxit även i Sverige, med 20 – 34 % per år. Naturskyddsföreningen och VISIT Sweden står bl.a. bakom den miljömärkning/certifiering, *Naturens Bästa*, som hjälper ekoturistentreprenörerna i arbetet för en hållbar turism. Ett hållbart utnyttjande av våra naturresurser är bra för hela samhället.

Turismen i landet har ökat med 4.8% under år 2012. Antalet sysselsatta är enligt SCB o Tillväxtverket, 168 000 pers. Omsättningen är 275.5 miljarder kr. Antalet resenärer från utlandet är ca 40 %. Besöksnäringen är alltså en stor verksamhet. Skogsindustrin ger 123 mdr kr år 2012 (källa Skogsindustrierna).

Några inlandskommuners satsning på natur- o upplevelseturism med vandringar, cykling, kanoting, älgsafari och fiske m.m är utvecklingsbart. Södra Sverige har idag rovdjurs- (även varg-!) och bäversafaris m.m. Det finns idag flera entreprenörer med kvalitetssäkra produkter. Några finns i länet

även i Storuman. Vi ligger ännu långt efter många andra länder. Värdekärnor som friluftsliv, turism, fiske, jakt, upplevelseturism måste uppmärksammas.

Ekoturismen är ett ansvarsfullt resande som bidrar till lokalbefolkningens välbefinnande och till en fin naturmiljö, (TIES 1992). Ekoturismen kan alltså bli en stark näring som direkt bidrar till ökad ekonomisk utveckling på landsbygden. Naturen har ett stort socialt värde och är en viktig del i folkhälsopolitiken. Ekoturismen för att se, uppleva, höra, spåra, rovdjur i naturliga förhållanden är mycket stor ute i Europa och även i vårt grannland Finland. En sådan ekoturism finns nu sedan några år tillbaka i Bergslagen, Västmanland och Dalarna. En vargsafari är nu verklighet i Sverige.

Sveriges Lantbruksuniversitet/SLU visar i en attitydundersökning om de stora rovdjuren, rapport 2009:1, att en majoritet på nationell nivå gillar (64 – 73 %) att de fyra stora rovdjuren finns i Sverige, att de boende i rovdjurslänen gillar (56 – 70 %) att de fyra stora rovdjuren finns i Sverige.

Naturen har ett skyddsvärde och människan har ett ansvar att förvalta naturen väl och den biologiska mångfalden ska bevaras, (jmf 1 § Miljöbalken). Naturskyddsföreningen avstyrker därför redovisat förslag.

Naturskyddsföreningen i Västerbotten

Skellefteå, och Lycksele 2013-08-20

Ingegerd Saarinen, ordf

Skellefteå

Naturskyddsföreningen i Lycksele

Torgny Forsgren, ordf

Lycksele

Tel 073-020 91 13,

mail torgny.forsgren@gmail.com